

Beton Bewust!

Duurzaam bouwen met beton

Jaargang 1 • nr 1

Keurmerkhouders als co-maker van de BAM Wooncollectie

Oude betonnen gevel wordt nieuwe vloer

Schoonbeton in de praktijk

Verder: Schröder Vastgoed kiest Beton Bewust 4
Stakeholdersbijeenkomst 5 Column 5

Het succes van de BAM Wooncollectie

Keurmerkhouders als co-maker

Het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) meldt dat de orderportefeuille in de woningbouw in de eerste helft van dit jaar tot 7,6 maanden is toegenomen. Deze stijging concentreert zich vooral bij grote bedrijven. BAM woningbouw bevestigt dit beeld, aangezien het bedrijf sinds januari 2015 weer vier tunnelbouwstromen in bedrijf heeft. Een vijfde wordt medio oktober 2015 opgestart. De bouwstroom is een fabriek op de bouwplaats: efficiënt, betrouwbaar en snel. Hierdoor maakt BAM comfortabel en betaalbaar wonen voor iedereen bereikbaar.

De BAM Wooncollectie voor nieuwbouw is gebaseerd op de drie populairste architectuurstijlen van dit moment: Oudhollands, jaren '30 en modern. Binnen elke architectuurstijl bestaan acht woningtypen. Binnen elk woningtype is weer volop variatie mogelijk. Zo is de BAM Wooncollectie geschikt voor iedere doelgroep. De prijs van de woningen varieert van starterswoningen van € 65.000,- tot € 160.000,- vrijstaand. "Deze woningen zijn goedkoper dan een Audi A6.", lacht Jan Radder, coördinerend uitvoerder van BAM Woningbouw W&R. Hij zit samen met directeur Jos van der Velden van Betonmortel-

centrale Gorkum B.V. aan tafel en zal enkele geheimen van dit unieke woonconcept toelichten.

Co-maker bij snel bouwsysteem

Betonmortelcentrale Gorkum BV levert het beton voor het project Fort Hinderdam. Jos van der Velden: "Er wordt op samenstelling en ook op verschillende mengsels geleverd. De begane grondvloer bestaat uit een XC1, C20/25 (BT-T2), de kimmen t.b.v. de tunnelbekisting bestaan uit een XC1, C20/25 (BB2) en de wanden en de vloeren worden gestort in een C20/25 (BB2)." Jan Radder vult aan: "Het verschil in de mengsels zit 'm in het

toe te passen grind. Voor het vullen van de naden van de begane grondvloeren (Ribcasettevloer) is een soepel mengsel met fijn grind (Spramix) gebruikt. Dit mengsel gebruiken wij ook voor de tunnels bij de kopgevels met raamsparingen. In de overige wanden en vloeren passen wij een mengsel met korrelgroep 0-32 grind toe." Met een rijpheidscomputer wordt de sterkte-ontwikkeling van het beton gecontroleerd. Van der Velden: "Dit gaat altijd goed, ook bij een dagtemperatuur van ca. 6 graden. De wanden die gisteren zijn gestort, hebben nog een reactietemperatuur ontwikkeld van 40 graden, terwijl de buitentemperatuur van vanmorgen -1 graad was." Een van de belangrijkste aspecten bij dit woonproduct vormt de optimale logistiek. Het nauwgezette samenspel tussen planning, betonlevering en uitvoering tijdens het storten is cruciaal voor probleemloos en efficiënt bouwen. Jan Radder maakt zich daarover wel zorgen. "De betonmortelindustrie kan op dit moment een zeer hoge kwaliteit en optimale logistiek leveren. Binnen BAM Woningbouw zien wij de vraag naar woningen sterk toenemen. Onze zorg is of de betoncentrales deze optimale logistiek bij een aantrekkelijke markt

kunnen blijven leveren." Van der Velden reageert hierop: "Het gietbouwsysteem als onderdeel van de wooncollectie wordt door onze industrie omarmd. VOBN centrales met een keurmerk Beton Bewust hebben een toegevoegde waarde. Het zijn kwaliteitsbedrijven en zij kunnen flexibel inspelen op het proces van de klant, zoals hier in Gorinchem. Ik ben ervan overtuigd dat keurmerkhouders op de afgesproken tijdstippen kunnen blijven leveren, zeker nu de woningmarkt weer aantrekt. Wij kennen geen oplopende wachttijden. Direct beton kunnen leveren is een sterke kracht van onze industrie."

> Meer informatie: www.betonbewust.nl

Jos van der Velden (links): "Een goede communicatie met de uitvoering bevordert de samenwerking." Jan Radder (Rechts): "De betonmortelindustrie kan op dit moment een zeer hoge kwaliteit en optimale logistiek leveren."

De kern van het Woonconcept is een gestandaardiseerd en geoptimaliseerd bouwproces. Gietbouw, het ter plaatse storten van beton met tunnelbekisting, is hiervoor de basis.

Schröder Vastgoed schrijft Beton Bewust voor!

Schröder Vastgoed gaat in een nieuw kantoorgebouw in Twente duurzaam beton toepassen. Dat is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met MVO Netwerk Beton. Het bedrijf gaat het gebruik van keurmerken zoals Beton Bewust (CSC) voorschrijven. Tijdens het evenement Building Holland in de Amsterdamse RAI werd deze afspraak bevestigd.

Toepassen van innovaties

Schröder Vastgoed wil met partijen meer innovaties toepassen, zoals geopolymeren en de terugname van beton aan het einde van de levensduur. Daarnaast gaat het bedrijf ook het gebruik van keurmerken, zoals Beton Bewust (CSC), voorschrijven. Namens MVO Netwerk Beton ondertekende Stefan van Uffelen de samenwerkingsovereenkomst. Samenwerking in de keten is volgens beide partijen cruciaal om groot-schalige CO₂-uitstoot terug te dringen. Soms is het daarvoor nodig om de keten op een andere

manier te organiseren, zoals bij circulair beton. Bedrijven met het keurmerk Beton Bewust zijn hier al klaar voor. Samen met het MVO Netwerk Beton en ambitieuze opdrachtgevers proberen zij nu de doelstellingen te verwezenlijken.

Gerard Schreuder - Directeur Schröder Vastgoed

“Dit project gaat echter nog een stap verder. Naast innovaties op het gebied van klimaattechniek, wko-systemen en gezondheid, werken wij met meerdere innovaties in duurzaam beton.”

Ondertekening op Building Holland 2015. Schröder Vastgoed wil met partijen meer innovaties toepassen, zoals geopolymeren en de terugname van beton aan het einde van de levensduur.

> Meer informatie: www.betonbewust.nl

Nieuw: **YOUTUBE** Kanaal Beton Bewust

VOBN komt ongeveer maandelijks met korte filmreportages die op het YouTube kanaal worden uitgezonden. Het onderwerp laat zich al raden: Duurzaam bouwen met beton. Opdrachtgevers, ontwerpers en aannemers inspireren anderen om ook met duurzaam bouwen met beton aan de slag te gaan.

kanaal: Beton Bewust - VOBN

Succesvolle stakeholders-bijeenkomst

De derde stakeholdersbijeenkomst van VOBN vond plaats tijdens Building Holland 2015. Onder leiding van Flip Verwaaijen, Verwaaijen Management BV, stond de meeting in het teken van onder meer de koers van het keurmerk Beton Bewust, de harmonisatie met CSC en het toekomstbeeld van duurzaam bouwen met beton.

De bijeenkomst startte met een lunch bij de VOBN-stand op Building Holland. Daarna werd de meeting geopend door Ron Peters, VOBN-directeur en Duurzaam Gebouwd Expert. Aanwezig waren keurmerkhouders, aannemende partijen, constructieve partijen, architecten, opdrachtgevers en overheid.

Waardevolle conclusies

Ron Peters zette tijdens de opening onder andere de redenen voor het creëren van het Beton Bewust keurmerk uiteen en informeerde over de huidige stand van zaken. Verder stonden een dialoogessie en een discussieronde op het programma, waarna de belangrijkste conclusies werden gepresenteerd. Deze zullen verder worden uitgewerkt.

> Meer informatie: www.betonbewust.nl

Column

Krimp als gevolg van sterke afkoeling

In het voorjaar kan het overdag prachtig weer zijn met temperaturen die kunnen oplopen tot 20 graden of meer. Het komt voor dat de temperaturen in de vroege ochtend lager zijn dan het vriespunt. Hier kan het gestorte beton soms niet tegen. Dit temperatuurverschil zal dan zeker tot scheurvorming leiden, omdat de wapening op dat moment nog niets doet.

Het voorkomen van deze grote afkoeling – door het beton af te dekken met isolatiedekens – is in deze situatie het meest belangrijk. Is dit niet mogelijk, dan blijft het aanbrengen van dilataties een optie. In feite moeten er dan vakken van 4x4 meter worden gemaakt die kunnen krimpen zonder dat er scheuren optreden. Het beton moet dan wel kunnen krimpen en niet worden vastgehouden, bijvoorbeeld door een fundering, waardoor er vanuit het midden scheuren kunnen ontstaan.

Dus als er buiten een vloer gestort gaat worden en er is geen mogelijkheid om deze te beschermen tegen sterke afkoeling, houd dan het weerbericht in de gaten en let op de kans op nachtvorst. Wordt de vloer binnen gestort, dan zijn de risico's natuurlijk veel minder. Een betoncentrale met het keurmerk Beton Bewust kan in deze situaties goed advies geven.

Jurjen Talsma is betontechnoloog van de Stichting Kwaliteitsdienst Beton

www.kwaliteitsdiensbeton.nl

KWALITEITSDIENST BETON

Circulair: Oude betonnen gevel wordt nieuwe vloer

Het beton van de 500 verwijderde gevel-elementen van de Toren Overhoeks aan het IJ in Amsterdam wordt ingezet bij de bouw van het nieuwe hotel Amstelkwartier. De bouw van het hotel is gebaseerd op de principes van de circulaire economie, waaronder het minimaliseren van afval en hergebruik van materialen.

Tijdens de renovatie is al het prefab beton van de buitenzijde van de toren verwijderd. De in totaal 5.000 ton beton is vernalen bij recyclingbedrijf PARO en wordt als grondstof hergebruikt door Beton Bewust keurmerkhouder Mebin B.V. die het beton levert voor de bouw van het Hotel Amstelkwartier. De bouw van het Hotel Amstelkwartier is een project van bouwcombinatie J.P. van Eesteren, Croon Elektrotechniek en Wolter & Dros. Waar het mogelijk is, wordt er gebouwd met materialen uit de regio Amsterdam. Hierdoor is hergebruik voor het milieu aantrekkelijk.

Dirk van Zoest - J.P. van Eesteren B.V.

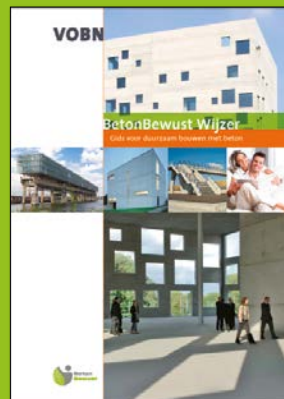
“Omdat de sloop en nieuwbouw van beide projecten bijna gelijktijdig startten, was er een unieke kans om het beton efficiënt te hergebruiken.”

> Meer informatie: www.betonbewust.nl

Nieuw: Beton Bewust Wijzer met brancheresultaten 2014

Hoe beton bijdraagt aan de gewenste duurzame en veilig gebouwde omgeving en u kan helpen uw duurzame ambities of vraagstukken te realiseren, is in de nieuwe Beton Bewust Wijzer uiteengezet. Ook zijn de brancheresultaten van de keurmerkhouders over 2014 in de gids opgenomen.

> Bestellen? www.betonbewust.nl.

Schoonbeton in de praktijk

Advies keurmerkhouders geeft gewenst resultaat

Van Muijen Betonbouw realiseert drie van de vier betonnen casco's van de zelfbouwkavels van het Amstelkwartier. Deze zelfbouwkavels kenmerken zich door de bijzondere combinatie van onder architectuur ontworpen appartementen en de mogelijkheid voor de bewoner om zelf de indeling en afwerking te bepalen. Bijzonder detail: in type C3 hebben de bewoners gekozen voor betonnen zichtwanden van 5,41 hoog en 17 meter lang.

Van Muijen Betonbouw realiseert typen C1, C3 en C4. In opdracht van aannemingsbedrijf Heutink wordt type C1, een duurzaam appartementencomplex met in totaal 18 woningen, verdeeld over zeven bouwlagen, gebouwd. Het blok staat met de drie andere typen op een in het werk gestorte betonnen stallinggarage. Van Muijen bouwt type C3, zes loftwoningen en een penthouse, in opdracht van bouwonderneming

van Bekkum. Bijzonder aan deze loftwoningen is de vrije hoogte van 5,41 meter. In opdracht van IBB Kondor worden 18 appartementen, type C4, gerealiseerd.

Bouwgroep Amstelloft type C3

Opdrachtgever voor type C3 is de bouwgroep Amstelloft. De inspiratie voor het ontwerp van de bouwgroep is ingegeven door wonen in oude >

> scholen, kerken en pakhuizen: karaktervolle, hoge ruimtes waarin allemaal unieke woningen ontstaan. De loftwoningen kennen een gestort betonnen casco met een vrije hoogte van 5,41 meter, waardoor de woning levensloopbestendig is. Bewoners kunnen starten met een open loft en op een later tijdstip, bijvoorbeeld bij gezinsuitbreiding of als het financieel beter uitkomt, een tussenvloer aanbrengen om extra kamers te creëren. Het gebouw krijgt twee buitenruimtes en wordt klimaatneutraal opgeleverd.

Vijf en een halve meter schoonbeton

De woning scheidende wanden van 5,41 meter worden uitgevoerd in schoonbeton. Om deze betonnen wand te realiseren, heeft Van Muijen Betonbouw in de voorbereiding en uitvoering extra tijd ingepland om deze betonnen zichtwand naar wens te realiseren. De mogelijkheden van de bekistingstechniek spelen hierbij een belangrijke rol. Op aangeven van keurmerkhouders Betonmortelbedrijven Cementbouw B.V. is kennis over de mogelijkheden en beperkingen van het bekistingssysteem, als ook van de betonmortel, de bekistingssolie en de betonverwerking, verdichting en nabehandeling, met de ontwerper besproken. De beslissingen over materiaal, inzet van materieel en arbeid zijn in een vroeg stadium met alle betrokken partijen genomen. Zo kwam men tot het gewenste resultaat. Meer over deze details leest u op www.betonbewust.nl.

Waar vindt u keurmerkhouders?

De Vereniging van Ondernemers van Betonmortelfabrikanten in Nederland (VOBN) verenigt ruim 120 aangesloten betoncentrales en bevordert het gebruik van beton in bouwwerken en constructies. Bijna alle bij VOBN aangesloten betoncentrales zijn gecertificeerd en voeren het keurmerk Beton Bewust.

> Zoek de dichtstbijzijnde keurmerkhouders op www.betonbewust.nl

Colofon

Redactieadres: info@vobn.nl

Tekst: R. Kerkhoven (VOBN)

Tekstredactie: PROAS

Fotografie: BAM-Wooncollectie, VOBN, Robert Tjalondo, fragmenten uit Nieuw Cement, J.P. van Eesteren

Vormgeving en druk: Grafiteam, Veenendaal

Uitgever: VOBN

© 2015 VOBN

VOBN

